

Sygn. akt II AKa 230/21

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 listopada 2021 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: SSA - Rafał Kaniok (spr.)

Sędziowie: SA - Dorota Radlińska

SA - Izabela Szumniak

SA - Katarzyna Capałowska

SO (del.) - Paweł Dobosz

Protokolant: - sekr. sąd. Adriana Hyjek

przy udziale Prokuratora Stanisława Wieśniakowskiego

po rozpoznaniu w dniu 8 listopada 2021 r.

sprawy K. S. (1) z d. Ł. urodz.

(...). w G. s. M. i E.

oskarżonego z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 148 § 2 pkt 3 k.k. w zb. z art. 157 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., art. 207 § 1 k.k.

na skutek apelacji, wniesionej przez prokuratora i obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Okręgowego Warszawa – Praga w Warszawie

z dnia 21 grudnia 2020 r. sygn. akt V K 37/20

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

1) uchyla rozstrzygnięcie o karze łącznej z pkt IV wyroku,

1) z opisu czynu zarzucanego oskarżonemu w pkt 2 aktu oskarżenia i przypisanego mu w pkt III wyroku eliminuje słowo „ krytykował ”, zaś wymierzoną za ten czyn karę pozbawienia wolności obniża do 6 (sześciu) miesięcy;

I. w pozostałej części utrzymuje zaskarżony wyrok w mocy;

II. na podstawie art. 85 § 1 k.k. i 86 § 1 k.k. w miejsce wymierzonych kar jednostkowych pozbawienia wolności orzeka wobec oskarżonego K. S. (2) karę łączną 8 (ośmiu) lat pozbawienia wolności;

III. na podstawie art. 63 § 1 k.k. na poczet orzeczonej kary łącznej pozbawienia wolności zalicza oskarżonemu K. S. (2) okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie od dnia 19 lipca 2019 r. godz. 18.00 do dnia 20 lipca 2019 r. godz. 1.10 i od dnia 26 lipca 2019 r. godz. 14.00 do dnia 17 listopada 2021 r.;

IV. *zwalnia oskarżonego od kosztów sądowych w sprawie, obciążając wydatkami Skarb Państwa.*

UZASADNIENIE

UZASADNIENIE		
Formularz UK 2	Sygnatura akt	II AKa 230/21
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	1	
1. CZEŚĆ WSTĘPNA		

1.1 **Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji**

Wyrok Sądu Okręgowego Warszawa – Praga w Warszawie z dnia 21 grudnia 2020 r., sygn. akt V K 37/20

1.2 **Podmiot wnoszący apelację**

oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego

oskarżyciel posiłkowy

oskarżyciel prywatny

obrońca oskarżonego K. S. (2)

oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego

inny

1.3. **Granice zaskarżenia**

<u>1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia</u>		
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości	
# w części	#	co do winy
#	co do kary	
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia	
<u>1.3.2. Podniesione zarzuty</u>		
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji.		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. - obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. - obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. - obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. - błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. - rażąca niewspółmierność	

	kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	

1.4. Wnioski

#	uchylenie	#	zmiana
---	-----------	---	--------

2. Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy

2.1. Ustalenie faktów

<u>2.1.1. Fakty uznane za udowodnione</u>				
Lp.	Wskazać oskarżonego.	Wskazać fakt.	Dowód ze wskazaniem numeru karty, na której znajduje się dowód.	
<u>2.1.2. Fakty uznane za nieudowodnione</u>				
Lp.	Wskazać oskarżonego.	Wskazać fakt.	Dowód ze wskazaniem numeru karty, na której znajduje się dowód.	

2.2. Ocena dowodów

2.2.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów

Wskazać fakt	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu.

2.2.2. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)

Wskazać fakt	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu.

3. STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków

Lp.	Zarzuty	
1)	1. obraza przepisów postępowania:	# zasadny
2)	a) art. 6 k.p.k. poprzez nieuwzględnienie wniosku	# częściowo zasadny
3)	oskarżonego o zmianę obrońcy z urzędu pomimo wskazania przez oskarżonego, że nie miał żadnej bezpośredniej styczności z obrońcą i uznanie, że oskarżonemu wystarczył zezwolony przez Sąd kontakt telefoniczny z obrońcą	# niezasadny
4)	- polegający na naruszeniu podstawowego prawa oskarżonego do obrony w sprawie, w której oskarżonemu zarzucono jedno z	# zasadny
		# częściowo zasadny
		# niezasadny

najpoważniejszych przestępstw, na skutek którego to uchybienia oskarżony został faktycznie pozbawiony należytej obrony - dodajmy, obrony obligatoryjnej, z uwagi na fakt izolacji i charakteru jednego z zarzutów (art. 80 k.p.k.), wobec czego nie był w stanie i nie uzgodnił z obrońcą strategii obrony w sprawie niniejszej i nie był przygotowany do tej obrony na kolejnej rozprawie;	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny # zasadny # częściowo zasadny # niezasadny # zasadny
b) art. 6 k.p.k. - ograniczenie możliwości obrony oskarżonego przez nie wzięcie pod uwagę faktu SPACYFIKOWANIA oskarżonego lekami, których jednoczesne zażywanie jest niedopuszczalne przez ich producentów - pomimo zwrócenie uwagi Sądu I instancji na ten fakt przez obrońcę, w efekcie prowadzenie postępowania przygotowawczego, a następnie przewodu sądowego z oskarżonym, który miał za pomocą podawanych mu przymusowo leków ograniczoną możliwość racjonalnej obrony i rozpoznawania znaczenia tego, co się dookoła niego dzieje;	# częściowo zasadny # niezasadny # zasadny # częściowo zasadny # niezasadne # zasadny # częściowo zasadny # niezasadny
c) art. 410 k.p.k. w związku z art. 2 § 2 k.p.k. oraz art. 6 k.p.k. - poprzez oddalenie wniosków dowodowych obrony i oparcie się jedynie na części materiału dowodowego możliwego do przeprowadzenia w sprawie, co skutkowało niemożnością sprawowania obrony i udowadniania rzeczywistego przebiegu zdarzeń, wreszcie uniemożliwienie poznania i zobiektywizowania motywacji oskarżonego w podejmowaniu poszczególnych działań - prowadzących w efekcie do poczynienia błędnych ustaleń faktycznych i wynikających z nich po subsumpcji błędnych i niekorzystnych	

dla oskarżonego kwalifikacji prawnych poszczególnych czynów oskarżonego;

d) art. 7 k.p.k. - polegającą na dowolnej ocenie zgromadzonych dowodów, bez uwzględnienia wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego, w szczególności:

- bezzasadna odmowa obdarzenia w pełni walorem wiarygodności wyjaśnień oskarżonego (pkt 2.2. 1.1.1 i 1.2.1 uzasadnienia wyroku - strony nienumerowane), w tym - przede wszystkim - co do szczegółów przebiegu i MOTYWACJI oskarżonego w poszczególnych działaniach, a także - co najistotniejsze - nie wzięcie pod uwagę stanu zdrowia oskarżonego, intoksykacji nieadekwatnymi do jego stanu zdrowia lekami, które wpływały w czasie całego procesu, w tym w czasie składania wyjaśnień, na jego świadomość, szybkość reakcji, rozumienie kontekstowe, etc.;

- bezzasadne i bezkrytyczne przyjęcie za prawdziwe niemal wszystkich depozycji pokrzywdzonych i nieweryfikowanie ich w wyjaśnieniach oskarżonego, pomimo ich wielokrotnych sprzeczności, nielogiczności, niezgodności z wiedzą i doświadczeniem życiowym, a każdorazowe niemal przyjęcie, że w wypadku wątpliwości są one bardziej prawdziwe, niż oskarżonego; brak spostrzeżenia sprzeczności (w zakresie drugiego zarzutu) z wywiadem środowiskowym zebrany na użytek sprawy, który Sąd uznał za wiarygodnym, a w którym stwierdza się, że w miejscu zamieszkania awantur nie odnotowano, że oskarżony nie był znany Policji; przy ocenie zeznań J. S. brak

jest odniesienia do zatajenia jej zachowań agresywnych w stosunku do oskarżonego, o których wspominał w wyjaśnieniach, a do których się w ogóle nie odnosiła;

e) art. 626 §1 k.p.k. poprzez błędne obciążenie oskarżonego kosztami procesu w wymiarze, którego w realiach wyroku, jaki zapadł, nie będzie w stanie ponieść;

f) art. 63 §1 k.k. poprzez niezaliczenie oskarżonemu na poczet kary pozbawienia wolności okresu faktycznego pozbawienia wolności w okresie przymusowej hospitalizacji połączonej z obserwacją psychiatryczną w okresie od dnia 20 lipca 2019 r. od godz. 1:20 do dnia 26 lipca 2019 r. do godz. 14:00;

2. błąd w ustaleniach faktycznych mogą mieć wpływ na treść zaskarżonego wyroku polegający na błędnym ustaleniu na skutek wyżej wymienionych licznych uchybień procesowych, że:

a) oskarżony próbował wbić pokrzywdzonej I. S. nóż w klatkę piersiową, próbował przyciągnąć ręką szyję I. S. w kierunku ostrza noża, w pewnym momencie ugodził I. S. w lewe ramię - a na skutek tego błędnego ustalenia błędne przyjęcie kwalifikacji prawnej czynu;

b) w okresie nie później, niż od stycznia 2018 roku do 18 lipca 2019 roku K. S. (2) znęcał się nad J. S., w tym ukłuł ją w dniu 17 lipca 2019 roku igłą strzykawki w pośladek, po czym rzucił ją na łóżko i usiłował wbić igłę strzykawki w klatkę piersiową oraz wstrzyknąć jej adrenalinę, co jednak nie nastąpiło - na skutek ucieczki J. S.;

	<p>3. wymierzenie oskarżonemu za drugi z zarzucanych czynów kary niewspółmiernie surowej w stosunku do przypisanej oskarżonemu czynu, a także zastosowanie przy orzekaniu kary łącznej zasady asperacji, przy zastosowaniu której kara łączna została wyłącznie symbolicznie pomniejszona - pomimo uprzedniej niekaralności oskarżonego.</p>	
<p>Zwięźle o powodach uznania zarzutów za zasadne lub niezasadne.</p>		
<p>1) Zarzuty obrazy przepisów postępowania z pkt 1 apelacji i powiązany z nim zarzut błędu w ustaleniach faktycznych z pkt 2 apelacji są bezzasadne i jedynie sam fakt ich podniesienia wpłynął w znikomym stopniu na kształt rozstrzygnięcia Sądu odwoławczego.</p> <p>1) Sąd I instancji nie dostrzegł bowiem tego, że w opisie czynu zarzucanego oskarżonemu w pkt 2) aktu oskarżenia znalazło się niefortunne ustalenie, iż oskarżony znęcał się nad żoną m. in. poprzez jej krytykę. W realiach niniejszej sprawy nie sposób uznać, iż oskarżony mógł wyczerpać znamiona przestępstwa znęcania stypizowanego w art. 207 § 1 k.k. w ten sposób, że krytykował pokrzywdzoną. W związku z tym powyższe ustalenie zostało wyeliminowane z opisu czynu zarzucanego i przypisanego oskarżonemu w zaskarżonym wyroku.</p> <p>2) Powyższa, nieznacząca, korekta zaskarżanego wyroku nie miała natomiast jakiegokolwiek wpływu, ani na ocenę trafności ustaleń faktycznych zaskarżonego wyroku w pozostałym zakresie, ani na</p>		

ocenę wiarygodności materiału dowodowego na którym ustalenia te oparto, jak też nie rzutowała, tym samym, na ocenę prawidłowości zaskarżonego orzeczenia, w tym co do kwalifikacji prawnej czynu zarzucanego oskarżonemu w pkt 2. aktu oskarżenia i przypisanego mu w pkt III wyroku.

3) W pozostałym zakresie zarzuty sformułowane w pkt 1 i 2 apelacji okazały się bezzasadne w stopniu oczywistym.

4) Pierwszoplanowe w ocenie skarżącego zarzuty obrazy art. 6 k.p.k. [pkt 1a), 1b) apelacji] a także art. 6 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. i 2 § 2 k.p.k. [pkt 1c)] są w całej rozciągłości chybione.

5) Nie sposób w szczególności podzielić stanowiska skarżącego, iż oskarżony był „spacyfikowany” w toku postępowania przygotowawczego i sądowego „za pomocą podawanych mu przymusowo leków”, co miało mu ograniczać możliwość racjonalnej obrony (1b). Otóż oskarżony w toku postępowania przygotowawczego, również w fazie poprzedzającej postawienie zarzutów, był poddany profesjonalnej opiece lekarskiej (w tym psychiatrycznej), również w zakresie przepisywanych mu środków farmakologicznych. Podobnie w czasie postępowania sądowego (k. 90 – 91, 99, 73, 75, 108, 109, 1050, 1058 w zw. z k. 1104; opinie k. 391 – 466, 712 – 715). Zdaniem biegłych psychiatrów oskarżony sam poważnie interesował się działaniem leków i doskonale wiedział jaki wpływ na jego organizm ma dana substancja, miał wiedzę na temat właściwości danych substancji, w trakcie hospitalizacji i w trakcie

obserwacji szpitalnej w zakładzie karnym koncentrował się na lekach „wymuszał leki”, które w jego mniemaniu miał otrzymać, co było postawą manipulacyjną ze strony oskarżonego (k. 714 – 715). W tym stanie rzeczy jest oczywistym, iż zarzut ograniczenia oskarżonemu możliwości obrony przy pomocy podawanych mu przymusowo leków nie znajduje żadnego racjonalnego oparcia w materiale dowodowym sprawy.

6) Przeciwnie analiza akt sprawy (w tym dokumentacji lekarskiej), wskazuje jednoznacznie, iż oskarżony był w toku całego postępowania, również podczas czynności wykonywanych bezpośrednio z jego udziałem, w pełni zdolny do podejmowania rozsądnych działań obrończych i to niezależnie od tego, iż ww. czynnościach od początku uczestniczył - ustalony z urzędu - obrońca oskarżonego (k. 72, 80, 101, 544).

7) W szczególności należy zauważyć, iż oskarżony bezpośrednio po inkryminowanym zdarzeniu i zatrzymaniu w dniu 19 lipca 2019 r., został przewieziony najpierw do SOR Szpitala w W. a następnie do Izby Przyjęć (...) Szpitala Wojewódzkiego w D.. W szpitalu tym był hospitalizowany w IV Oddziale Psychiatrycznym w okresie od 20 lipca 2019 r. do 26 lipca 2019 r. z rozpoznaniem zaburzeń psychicznych i zaburzeń zachowania (k. 417 – 418).

W dniu 25 lipca 2019 r. Szpital w D., w piśmie podpisanym przez dwóch lekarzy specjalistów psychiatrii, poinformował Prokuratora, iż można wykonać czynności

procesowe z udziałem oskarżonego (k. 73).

W dniu 26 lipca 2019 r. zastępca kierownika ww. Oddziału Szpitala poinformował Prokuratora, iż oskarżony może brać udział w czynnościach postępowania karnego.

W tym samym dniu tj. 26 lipca 2019 r. Prokurator przedstawił K. S. zarzuty i przesłuchał go, w charakterze podejrzanego, w obecności obrońcy (k. 80).

W dniu 27 lipca 2019 r., oskarżony został przesłuchany ponownie, przed sądem, w obecności obrońcy, w ramach posiedzenia w przedmiocie zastosowania tymczasowego aresztowania (k. 101).

Kolejne przesłuchanie oskarżonego w obecności obrońcy odbyło się w niedługim czasie po zakończeniu jego hospitalizacji w Oddziale Psychiatrii Sądowej Szpitala (...) w Ł. w ramach obserwacji sądowo – psychiatrycznej. Biegli psychiatrzy, stwierdzili w swoich opiniach wydanych po przeprowadzeniu ww. obserwacji, iż aktualny stan psychiczny oskarżonego pozwala na jego udział w czynnościach postępowania karnego oraz na podjęcie samodzielnej obrony przed sądem (k. 429). Nadto biegli psychiatrzy oraz biegły psycholog stwierdzili, iż sprawność intelektualna oskarżonego waha się na poziomie inteligencji powyżej przeciętnej (k. 466, 429).

8) Jak wyżej wskazano oskarżony składał w czasie śledztwa trzykrotnie wyjaśnienia – każdorazowo z udziałem swojego obrońcy. W ramach wszystkich swoich wyjaśnień,

również tych składanych w postępowaniu sądowym, oskarżony prezentował spójną, logiczną i racjonalną z jego punktu widzenia linię obrony a także składał samodzielnie liczne, rozsądne (niezależnie od ich skuteczności) wnioski dowodowe, mające na celu m. in. podważenie wyników opinii sądowo psychiatrycznej (np. k. 562).

W tym stanie rzeczy zarzut obrazy art. 6 k.p.k. sformułowany w pkt 1b) apelacji nie może być uznany za trafny.

9) Podobnie nie można uwzględnić zarzutu z pkt 1a) apelacji albowiem okoliczność, iż Sąd I instancji nie stwierdził istnienia podstaw do zmiany obrońcy z urzędu nie świadczy automatycznie o tym, iż została naruszona zasada prawa do obrony sformułowana w art. 6 k.p.k. Na aprobatę zasługuje natomiast stanowisko Sądu I instancji, który prawidłowo (stosując uregulowanie z art. 378 § 2 k.p.k. a contrario) nie uwzględnił wniosku oskarżonego w tym zakresie i w sposób trafny wykazał, iż sama deklaracja, co do braku zaufania oskarżonego do swojego obrońcy, nie jest wystarczającą przesłanką do zwolnienia go z obowiązków obrończych (k. 658). Przy tym (jak to potwierdził obrońca), oskarżony miał z nim nieograniczony kontakt telefoniczny i uzgadniał z nim linię obrony (k. 657). Wbrew zatem zastrzeżeniom skarżącego, sam sposób komunikowania się oskarżonego z obrońcą (wyłącznie telefoniczny) i forma wzajemnych konsultacji oraz brak osobistej styczności oskarżonego z obrońcą (z uwagi na ograniczenia pandemiczne) nie mogą w tej sytuacji być uznane za uchybienia skutkujące obrazą art. 6 k.p.k.

10) Podobnie naruszenia prawa do obrony sformułowanego w art. 6 k.p.k. [połączonego w zarzucie z pkt 1c) apelacji z naruszeniem zasad z art. 410 k.p.k. i 2 § 2 k.p.k.] nie stanowi okoliczność, iż Sąd I instancji oddalił wnioski dowodowe obrońcy oskarżonego. Decyzja Sądu o oddaleniu powyższych wniosków znajduje bowiem oparcie we właściwych przepisach prawa w tym art. 193 § 1 k.p.k., 201 k.p.k., 170 § 1 pkt 2 k.p.k., art. 170 § 1 pkt 4 k.p.k., a nadto została w sposób trafny i wyczerpujący uzasadniona podczas rozprawy w dniu 17 grudnia 2020 r. (k. 813 – 818).

Sąd Apelacyjny w pełni podzielił obszerną argumentację Sądu I instancji, wskazującą na bezpodstawność ww. wniosków dowodowych obrońcy, czemu dał wyraz oddalając (po części analogiczne) wnioski dowodowe składane przez obrońcę w postępowaniu odwoławczym. Wbrew twierdzeniom obrońcy, zasadne oddalenie wniosków dowodowych nie jest tożsame z ograniczeniem prawa do obrony. Nie doprowadziło też w tym przypadku do niemożności poczynienia prawdziwych ustaleń faktycznych (art. 2 § 2 k.k.), w oparciu o całokształt okoliczności ujawnionych w toku rozprawy głównej (art. 410 k.p.k.).

Podsumowując, zarzuty dotyczące naruszenia zasady prawa do obrony z art. 6 k.p.k. [pkt 1a) b) c) apelacji] również w powiązaniu z obrazą zasad określonych w art. 2 § 2 k.p.k., art. 410 k.p.k. okazały się oczywiście bezzasadne.

11) Podobnie na akceptację nie zasługuje zarzut obrazę prawa procesowego - tj. art. 7 k.p.k.

– sformułowany w pkt 1d) apelacji w powiązaniu z zarzutami błędu w ustaleniach faktycznych sformułowanymi w pkt 2 a), b) apelacji w odniesieniu do obu czynów przypisanych oskarżonemu w wyroku.

Sąd I instancji w sposób wnikliwy i wyczerpujący zbadał oraz rozważył wszystkie dowody istotne dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy, oceniając je we wzajemnej korelacji, zgodnie z zasadami wiedzy, prawidłowego rozumowania i doświadczenia życiowego. Stanowisko swoje w powyższym zakresie Sąd logicznie uzasadnił, wykazując precyzyjnie, którym dowodom i dlaczego dał wiarę w całości (w tym zeznaniom obu osób pokrzywdzonych) oraz dlaczego odrzucił dowody przeciwne (w tym wyjaśnienia oskarżonego), w zakresie sprzecznym z dowodami wiarygodnymi, stanowiącymi podstawę wyroku.

W tym stanie rzeczy za bezbłędne uznać należy, oparte o powyższą trafną ocenę dowodów, ustalenia faktyczne wyroku w odniesieniu do obu czynów przypisanych oskarżonemu [za wyjątkiem drobnego niedopatrzenia opisanego w pkt 2) niniejszego uzasadnienia - co do czynu z pkt III wyroku]. Tym samym stwierdzić trzeba, że zarzuty sformułowane w pkt 1d) oraz 2 a), b), kwestionujące oceny i ustalenia Sądu I instancji, okazały się oczywiście bezzasadne.

12) Co do czynu z pkt 1 wyroku trafne ustalenia faktyczne (również w zakresie ustaleń dotyczących zamiaru z jakim działał oskarżony), zostały w przeważającej mierze poczynione na podstawie dowodów

– zeznań osób pokrzywdzonych – I. i J. S..

Wbrew sugestiom skarżącego analiza zeznań tych osób wskazuje, iż od samego początku relacje pokrzywdzonych wzajemnie się uzupełniają i nie zawierają takich sprzeczności lub nieścisłości, które mogłyby dyskredytować ich wiarygodność i wartość dowodową, a w szczególności wskazywać na istnienie tendencji do świadomego, fałszywego obciążania oskarżonego w celu pogorszenia jego sytuacji procesowej. Zauważyć należy, iż obie pokrzywdzone były przesłuchiwane po raz pierwszy w dniu 19 lipca 2019 r., bezpośrednio po popełnieniu przez oskarżonego zarzucanego mu czynu, w okolicznościach i warunkach uniemożliwiających uzgodnienie wspólnej, nieprawdziwej wersji wydarzeń, obciążającej bezpodstawnie oskarżonego.

13) Sąd I instancji dokonał wnikliwej oceny zeznań obu pokrzywdzonych osób, wykazując, iż ich relacje dotyczące czynu z pkt 1 wyroku korespondują wzajemnie ze sobą, a także z pozostałym materiałem dowodowym, w tym z zeznaniami innych świadków (zwłaszcza B. D.) i opiniami biegłych (pkt 2.1 Lp. 1.1.1. uzasadnienia wyroku). Pokrzywdzone zrelacjonowały ww. zdarzenie dość szczegółowo i zgodnie z jego rzeczywistym przebiegiem oraz (co trafnie wyeksponowano w uzasadnieniu wyroku), zgodnie, co do zasady, z wyjaśnieniami oskarżonego, który nie negował samego przebiegu tegoż zdarzenia, a kwestionował jedynie jego warstwę motywacyjną tj. powody dla których zaatakował I. S..

14) Zarzuty skarżącego sformułowane w pkt 1d) oraz 2a) apelacji oraz argumenty przytoczone na ich poparcie w uzasadnieniu apelacji nie podważają w żadnym zakresie trafnych ocen i ustaleń Sądu I instancji co do czynu z pkt 1 wyroku, stanowiąc tym samym jedynie bezskuteczną polemikę z poprawnymi i przekonującymi rozważaniami przedstawionymi w pisemnych motywach zaskarżonego wyroku. W szczególności za gołosłowne uznać należy powoływanie się na rzekomo poważne sprzeczności i nielogiczność w zeznaniach pokrzywdzonych, nie znajdujące żadnego odzwierciedlenia w materiale dowodowym sprawy. Nadużyciem wobec tegoż materiału jest chociażby doszukiwanie się nieistniejących w rzeczywistości rozbieżności pomiędzy zeznaniami I. S. a zeznaniami policjantów interweniujących podczas wcześniejszych wydarzeń (str. 5 apelacji – por. k. 716, 231, 234 akt z k. 45). Nie są też przekonujące i nie znajdują jakiegokolwiek oparcia w dowodach oraz w zasadach logiki i doświadczenia życiowego domniemania i spekulacje skarżącego, przedstawione w pkt 1 – 6 uzasadnienia apelacji. Fakt, iż pokrzywdzona podjęła w pewnym stopniu skuteczne działania obronne, uniemożliwiające oskarżonemu realizację zamiaru zabójstwa, nie wyklucza przecież możliwości poczynienia trafnych ustaleń, co do tego, iż jego zachowanie w rzeczywistości bezpośrednio zmierzało do osiągnięcia takiego skutku.

W tym kontekście za oczywiste chybione - oderwane od

rzeczywistego kształtu materiału dowodowego, pozostające w sprzeczności nawet z treścią i wymową wyjaśnień oskarżonego - uznać wypada gołosłowne i nacechowane nadmierną emocjonalnością stwierdzenia skarżącego, np. sugerujące, iż pokrzywdzona I. S. nie traktowała poważnie oskarżonego, nie obawiała się go, nie uciekła przed nim „wybrała konfrontację, ATAK” (pkt 1 str. 5 apelacji), że poszła w zwarcie z silniejszym przeciwnikiem, nie była rzeczywistą ofiarą ataku nożem skoro złożyła bardzo szczegółowe zeznania „bardzo precyzyjny chłodny opis z wieloma detalami” [w rzeczywistości pokrzywdzona szczerze wskazuje, iż niektórych elementów zdarzenia nie zauważyła i nie zwróciła uwagi np. – k. 46, zaś po zdarzeniu była w takim stanie psychicznym, iż w czasie ucieczki nie wiedziała gdzie się znajduje a w momencie przyjazdu karetki pogotowia straciła przytomność - k. 670, 676], że to pokrzywdzona pchnęła oskarżonego, powodując jego upadek (pkt 3 str. 6 apelacji), że „brak wielu poważnych śmiertelnych ran u pokrzywdzonej” jest możliwy do wytłumaczenia tylko brakiem zamiaru po stronie oskarżonego (pkt 4), że zachowania J. S. nie są zachowaniami osoby, która przeżyła rzeczywisty atak na życie matki i która obawia się sprawcy, która powinna uciekać (pkt 5 i 6 str. 6) [w rzeczywistości J. S. widziała tylko końcowy fragment ataku oskarżonego na matkę, sama nie była w tym czasie obiektem ataku, czy agresywnych zachowań ze strony oskarżonego, zaś sam oskarżony natychmiast po ucieczce pokrzywdzonej I. S. radykalnie zmienił swoje zachowanie – uspokoił się (k. 49), uśmiechał się,

bagatelizował całe zdarzenie („tylko ją nastraszyłem” – k. 540)].

15) Wbrew zarzutom skarżącego, kompletny i prawidłowo oceniony materiał dowodowy stanowił stabilną, wystarczającą podstawę do poczynienia ustaleń, że oskarżony - próbując ugodzić pokrzywdzoną nożem o długości 9 cm w klatkę piersiową (w pobliżu progu domu), a następnie, po upadku przed budynkiem, próbując zadawać jej ciosy w okolicy klatki piersiowej i szyi - zmierzał bezpośrednio do dokonania zbrodni zabójstwa i że gdyby pokrzywdzona I. S. zachowała się biernie oraz nie otrzymała pomocy ze strony córki J. S., to zachowanie oskarżonego z fazy usiłowania przeszłoby w fazę dokonania. Sąd I instancji, w sposób logiczny i przekonujący wykazał, po rozważeniu wszystkich istotnych przesłanek przedmiotowych i podmiotowych (powodów zajścia, stosunku do pokrzywdzonej, osobowości sprawcy, jego trybu życia), iż oskarżony działał z bezpośrednim zamiarem spowodowania śmierci I. S.. Oskarżony już wcześniej groził żonie J. S., iż dokona zabójstwa jej rodziców, jeśli zdecyduje się go opuścić. W konsekwencji, w momencie gdy pokrzywdzona I. S. udzielała córce pomocy w wyprowadzce ze wspólnego mieszkania, oskarżony zaczął zmierzać do realizacji tych gróźb. Próbował ugodzić pokrzywdzoną w newralgiczne dla życia ludzkiego okolice ciała, kontynuując te usiłowania nawet w sytuacji gdy pokrzywdzona znajdowała się w pozycji leżącej i to również po zadaniu jej skutecznie jednego ciosu powodującego ranę cięta w

okolicy ramienia lewego (pkt 3, 2 uzasadnienia wyroku).

16) Podkreślić należy, że to właśnie wskazana wyżej okoliczność, że oskarżony realnie ugodził pokrzywdzoną nożem w trakcie ataku, gdy oboje znaleźli się w pozycji leżącej (k. 8v – 9, 46), a następnie dalej kontynuował atak za pomocą tegoż noża, świadczy jednoznacznie o tym, iż działanie oskarżonego nie miało jedynie charakteru odstrasżającego pokrzywdzoną, mającego na celu wyłącznie jej „zastraszenie” (jak to sugeruje oskarżony i jego obrońca), lecz było konsekwencją realizacji bezpośredniego zamiaru pozbawienia jej życia. Nadto oskarżony deklarował ten zamiar wobec pokrzywdzonej wprost powtarzając wielokrotnie słowa „zabić”, „zabiję” (k. 8v, 45v).

O wyjątkowej determinacji oskarżonego w tym zakresie świadczy też fakt, że oskarżony nadal atakował pokrzywdzoną próbując wbić jej ostrze noża („celował w tętnicę” – k. 19), pomimo interwencji córki J. S. oraz fakt, że J. S. musiała użyć dużej siły by odciągnąć rękę oskarżonego ze sztyletem (k. 19) i uwolnić matkę z mocnego uścisku oskarżonego, który trzymał ją za korpus i oplótł ją nogami (k. 54v).

17) Eksponowana przez skarżącego okoliczność, iż nie doszło w istocie do śmiertelnego ugodzenia pokrzywdzonej nie stanowi, jak powiedziano, argumentu przemawiającego za brakiem po jego stronie zamiaru pozbawienia życia pokrzywdzonej. Jest bowiem oczywistym, że wystarczyłaby w tej sytuacji chwila nieuwagi lub słabości ze strony

pokrzywdzonej, by przełamać jej reakcje obronne i doprowadzić do realizacji zbrodniczego zamiaru. Przy opisywanym przez świadków mechanizmie i dynamice wydarzenia - gdy oskarżony leżał z pokrzywdzoną na ziemi, mając wykierowane ostrze sztyletu w okolice jej szyi (k. 45v), przyciągając ją drugą ręką za kark i próbując „dopchnąć” ją na ostrze noża, próbując zadać jej kolejne (w tym jeden skuteczny) ciosy nożem (k. 46, 54v), siłując się najpierw z pokrzywdzoną, blokującą jego rękę z nożem, a potem również z jej córką, próbującą odciągnąć rękę z nożem („on ją trzymał bardzo blisko i gdybym nie trzymała go za rękę ze sztyletem to dalej by ją dźgnął” – k. 54v) - nie ulega wątpliwości, że zachowanie oskarżonego nie stanowiło jedynie formy nastraszenia pokrzywdzonej (jak to sugeruje obrona), ale było usiłowaniem ugodzenia pokrzywdzonej nożem, zmierzającym bezpośrednio do dokonania zbrodni zabójstwa. Niezależnie bowiem od tego, czy (eksponowana w apelacji) hipoteza, iż oskarżony nie próbował ugodzić pokrzywdzonej nożem lecz tylko chciał ją „nastraszyć” jest elementem linii obrony oskarżonego (pojawiającym się już natychmiast po ucieczce pokrzywdzonej), czy też jest jedynie próbą zracjonalizowania przez oskarżonego swoich brutalnych zachowań w stosunku do teściowej, to i tak zarysowana powyżej sekwencja wydarzeń -jednoznacznie wskazująca na realizację przez oskarżonego zamiaru ugodzenia pokrzywdzonej nożem o długości 9 cm, w tak wrażliwe części ciała jak klatka piersiowa czy szyja - w zupełności wyklucza możliwość przyjęcia, iż były to

zachowania zmierzające wyłącznie do nastraszenia pokrzywdzonej.

18) Powyższych ocen i ustaleń nie podważa też, podnoszona przez skarżącego okoliczność, iż pokrzywdzonej nie zostały zadane uderzenia nożem prowadzące do najcięższego skutku opisanego w art. 148 k.k.

W tym kontekście należy w szczególności odnotować, iż dysproporcja wieku i sił pomiędzy oskarżonym a jego ofiarą nie była tak znacząca jak to sugeruje to skarżący. Nie może przy tym budzić zdziwienia fakt, iż znajdujący się pod istotnym wpływem alkoholu i lekarstw, osłabiony wielodniowym poważnym nadużywaniem powyższych środków (co wprost wynika z jego wyjaśnień, zeznań pokrzywdzonych i dokumentacji lekarskiej – k. 417), nie potrafił w sposób skuteczny zadać ciosu cofającej się pokrzywdzonej (która w progu domu, zablokowała jego rękę z nożem), a następnie nie był w stanie (po przewróceniu się na ziemię) przełamać oporu pokrzywdzonej oraz przeciwstawić się działaniom obronnym ze strony córki pokrzywdzonej.

19) Podsumowując, zarzuty dotyczące wadliwej oceny dowodu z wyjaśnień oskarżonego i przeciwstawnych mu dowodów z zeznań osób pokrzywdzonych [pkt 1 d) apelacji] oraz w konsekwencji błędnych ustaleń faktycznych co do tego, że oskarżony próbował wbić nóż w klatkę piersiową pokrzywdzonej i przyciągnąć jej szyję w kierunku ostrza noża oraz, że w pewnym momencie ugodził ją nożem (pkt 2), uznać należy za oczywiście bezzasadne. W konsekwencji, wbrew stanowisku

skarżącego, na pełną akceptację zasługuje przyjęta przez Sąd I instancji kwalifikacja prawna ww. zachowania oskarżonego, jako zbrodni opisanej w art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 148 § 1 k.k. w zb. z art. 157 § 1 k.k.

20) Bezpodstawne okazały się też analogiczne zarzuty, dotyczące oceny dowodów i ustaleń faktycznych wyroku w zakresie czynu z art. 207 § 1 k.k. zarzucanego oskarżonemu w pkt 2 a/o [pkt 1 d) i 2 b) apelacji]. Również w tym zakresie Sąd I instancji przeprowadził prawidłową, zgodną z art. 7 k.p.k. ocenę materiału dowodowego i poczynił na tej podstawie bezbłędne, zgodne z prawdą ustalenia faktyczne (za wyjątkiem fragmentu, o którym mowa w pkt 2) niniejszego uzasadnienia), wskazujące w sposób nie budzący wątpliwości na to, iż oskarżony wyczerpał, w stosunku do żony J. S., znamiona przestępstwa znęcania się określone w art. 207 § 1 k.k. Oceny i ustalenia Sądu w tym zakresie przedstawione w pkt 1.1.2. pkt 2.1.1.2. oraz 3.1. uzasadnienia wyroku są trafne i wyczerpujące, zaś wniesiona apelacja nie zawiera jakichkolwiek argumentów mogących podważyć w tej mierze poprawny tok rozumowania Sądu I instancji. Intensywność działań oskarżonego, podejmowanych w stosunku do pokrzywdzonej J. S. - zwłaszcza w okresie końcowym, bezpośrednio poprzedzającym usiłowanie zabójstwa z pkt 2 a/o (ukłucie pokrzywdzonej igłą i rzucenie jej na łóżko w celu wbicia igły w klatkę piersiową) - jak też poziom dolegliwości odczuwanych przez pokrzywdzoną (ucieczka z domu przed oskarżonym w dniu 17 lipca 2019 r.), były na tyle znaczące, iż nie

sposób uznać (wbrew oczekiwaniom skarżącego), iż nie zachodzi tożsamość pomiędzy zachowaniem oskarżonego określonym w wyroku a kryminalną zawartością przestępstwa opisanego w art. 207 § 1 k.k.

21) Chybione są pozostałe zarzuty podniesione w pkt 1 apelacji – tj. obrazy art. 626 § 1 k.p.k. [ppkt e]) i art. 63 § 1 k.k. [ppkt f)]. Co do rzekomej obrazy art. 63 § 1 k.k. stwierdzić trzeba, iż hospitalizacja oskarżonego w okresie od 20 do 26 lipca 2019 r. w zakładzie psychiatrycznym w D. nie było stanem rzeczywistego pozbawienia wolności oskarżonego w przedmiotowej sprawie w rozumieniu tegoż przepisu. Przede wszystkim, wbrew stanowisku skarżącego, nie była to obserwacja psychiatryczna podejrzanego zarządzana przez organ procesowy. O pobycie oskarżonego w ww. szpitalu zadecydowały względy medyczne a nie procesowe. Decyzja w tym zakresie była podjęta przez lekarzy, w okresie gdy oskarżony nie znajdował się w dyspozycji organów ścigania. Jak wynika z protokołu zatrzymania osoby podejrzanego, oskarżony został w dniu 20 lipca 2021 r. o godz. 1.20 zwolniony i przekazany do dyspozycji pogotowia ratunkowego w W. (k. 2v). W związku ze zgłoszoną próbą samobójczą, oskarżony na mocy decyzji lekarza dyżurującego w SOR Szpitala w W., został przewieziony karetką pogotowia do Szpitala w D., gdzie po zbadaniu przez lekarza dyżurującego, przyjęto go na oddział zamknięty celem hospitalizacji (k. 24). Oskarżony został ponownie zatrzymany po przewiezieniu ze Szpitala i przedstawieniu mu zarzutów w dniu 26 lipca 2019 r. o

godz. 14.00 (k. 81, 96). Nie ma zatem jakichkolwiek podstaw prawnych lub faktycznych pozwalających na uznanie okresu pobytu oskarżonego w Szpitalu w D., za pozbawionego wolności w przedmiotowej sprawie w rozumieniu art. 63 § 1 k.k.

Nie budzi zastrzeżeń, wbrew oczekiwaniom skarżącego, ocena Sądu I instancji, iż oskarżony w dacie wyroku miał, z uwagi na młody wiek, możliwości zarobkowe pozwalające na częściowe pokrycie kosztów procesu. Wszelako obecnie uznać należy, iż w związku z uprawomocnieniem się orzeczenia skazującego oskarżonego na wieloletnią karę pozbawienia wolności, obciążanie go obowiązkiem pokrycia kosztów sądowych w sprawie, łącznie z kosztami postępowania odwoławczego jest niewskazane i potencjalnie bezskuteczne.

22) Wszystkie powyższe rozważania, dotyczące zarzutów z pkt 1 i 2 apelacji, wskazują w sposób jednoznaczny na oczywistą bezzasadność wniosków apelacyjnych z pkt a) i b) apelacji o zmianę wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonego lub o jego uchylenie w celu ponownego rozpoznania sprawy.

23) Po części zasadny okazał się zarzut rażącej niewspółmierności kary skutkującej, zgodnie z wnioskiem skarżącego, zmianą zaskarżonego wyroku poprzez obniżenie kary pozbawienia wolności za czyn przypisany oskarżonemu w pkt 3 wyroku z 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności do 6 miesięcy. Wszelako nie zasługiwał na uwzględnienie postulat obniżenia tejże kary w jeszcze większym stopniu, przede

<p>wszystkim z uwagi na (właściwie ustalone i wyważone przez Sąd I instancji) okoliczności obciążające oskarżonego (pkt 4/II uzasadnienia wyroku). Zaistniały natomiast w niniejszej sprawie warunki pozwalające na zastosowanie wobec oskarżonego zasady absorpcji wymierzonych kar jednostkowych pozbawienia wolności, ze względu na bliskość czasową oraz przedmiotowo – podmiotową przestępstw przypisanych mu w wyroku.</p> <p>W tym zakresie wniosek apelacyjny, sformułowany w ostatnim akapicie apelacji, został uwzględniony, natomiast Sąd Apelacyjny nie znalazł podstaw do zastosowania w tej mierze uregulowania zawartego w art. 11 k.p.k.</p>		
<p>Wnioski</p>		
<p>1. o zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie oskarżonego od zarzucanych mu czynów;</p> <p>2. o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i zwrot sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji;</p> <p>3. o złagodzenie kary za czyn określony w punkcie III. zaskarżonego wyroku i wymierzenie kary w dolnej granicy ustawowego zagrożenia, a także określenie kary łącznej z zachowaniem zasady pełnej absorpcji, bądź zastosowanie do tego czynu reguł określonych w art. 11 k.p.k.</p>	<p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadny</p> <p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadny</p> <p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadny</p>	
<p>Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny lub niezasadny.</p>		

Powody omówiono w ramach pkt 3 Lp. 2)	
---------------------------------------	--

4. OKOLICZNOŚCI PODLEGAJĄCE UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU	
Wskazać wszystkie okoliczności, które sąd uwzględnił z urzędu, niezależnie od granic zaskarżenia i podniesionych zarzutów (art. 439 k.p.k., art. 440 k.p.k.).	
Zwiążle o powodach uwzględnienia okoliczności.	
5. ROZSTRZYGNIĘCIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO	
<u>5.1. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji</u>	
1.3 1	Przedmiot utrzymania w mocy
<u>Wyrok utrzymany w mocy w części, która nie została zmieniona w pkt I wyroku Sądu Apelacyjnego</u>	
Zwiążle o powodach utrzymania w mocy.	
Powody omówiono wyżej w pkt 3 Lp. 2)	
<u>5.2. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji</u>	
1.3.1 1.	Przedmiot i zakres zmiany
Eliminacja słowa „krytykował” z opisu czynu z pkt III wyroku i obniżenie kary za ten czyn do 6 miesięcy pozbawienia wolności.	
Zwiążle o powodach zmiany.	

Powody omówiono wyżej w pkt 3 Lp. 2)	
--------------------------------------	--

<u>5.3. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji</u>		
<u>5.3.1. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylenia</u>		
		# art. 439 k.p.k.
Zwiąże o powodach uchylenia.		
	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwiąże o powodach uchylenia.		
	Konieczność umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwiąże o powodach uchylenia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia.		
4.	Konieczność warunkowego umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwiąże o powodach uchylenia i warunkowego umorzenia ze wskazaniem podstawy prawnej warunkowego umorzenia postępowania.		
5.		# art. 454 § 1 k.p.k.
Zwiąże o powodach uchylenia.		

<u>5.3.2. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania</u>		
<u>5.4. Inne rozstrzygnięcia z wyroku</u>		
Wskazać punkt rozstrzygnięcia z wyroku.	Przytoczyć okoliczności.	
IV	Zaliczenie tymczasowego aresztowania na poczet kary w trybie art. 63 § 1 k.k.	
6. Koszty Procesu		

Wskazać punkt rozstrzygnięcia z wyroku.	Przytoczyć okoliczności.
V	Zwolnienie od kosztów sądowych w sprawie na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. z uwagi na aktualną sytuację majątkową oskarżonego, który z uwagi na wieloletni pobyt w zakładzie karnym nie jest w stanie ich uiścić.

7. PODPIS
Rafał Kaniok Dorota Radlińska Izabela Szumniak Katarzyna Capałowska Paweł Dobosz

<u>1.3 Granice zaskarżenia</u>		
Wpisać kolejny numer załącznika 1		
Podmiot wnoszący apelację	Obrońca oskarżonego	

Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	Wyrok Sądu Okręgowego Warszawa – Praga w Warszawie z dnia 21 grudnia 2020 r., sygn. akt V K 37/20	
<u>1.3.1 Kierunek i zakres zaskarżenia</u>		
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości	
# w części	#	co do winy
#	co do kary	
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia	
<u>1.3.2 Podniesione zarzuty</u>		
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji.		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. - obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. - obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	

#	art. 438 pkt 2 k.p.k. - obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia		
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. - błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia		
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. - rażąca niewspółmierności kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka		
#	art. 439 k.p.k.		
#	brak zarzutów		
<u>1.4. Wnioski</u>			
#	uchylenie	#	zmiana